

Laurent Binet, el poder letal del llenguatge

Esteve Plantada / *Nació Digital*

De quina manera usem la llengua? Som conscients del poder que podem arribar a tenir si la dominem? I si això ens permetés controlar el món, els dissenys, els pensaments i les ambicions morals dels ciutadans? Malgrat que la premissa sembli desmesurada i fruit d'una ment massa erudita i ociosa, aquestes preguntes esdevenen el motor apassionant de *La setena funció del llenguatge*, la darrera novel·la de **Laurent Binet** (París, 1972), una obra que arriba després de l'èxit esclatant de la reflexió històrica proposada a *HHhH* (Edicions de 1984) i que ja ha estat guardonada amb els premis Fnac i Interallié del 2015.

En el trànsit d'una novel·la a l'altra, Binet ens fa passar dels tombants de la història a les misèries de la classe intel·lectual francesa dels 80 i a unes xafarderies d'alt nivell críptic, recreades amb una ironia que ens fa somriure de principi a fi. El punt de partida són **les sis funcions del llenguatge** que va fixar Roman Jakobson, el preludi d'un neguit que apareix en forma de revelació: i si la setena funció del llenguatge fos la més transcendent i perillosa de totes? Cal llegir la novel·la per viure, embadalit, una narració on es fon el món intel·lectual amb el polític, i on la intriga, el misteri, l'erudició i la semiologia no paren d'interrelacionar-se.

La mort de Roland Barthes, inici d'una gran intriga

A mig camí del thriller i de la novel·la d'idees, Binet fabula a partir del llenguatge **performatiu**. La realitat ens diu que Roland Barthes és atropellat per una furgoneta i, poc després, mor. Però, ¿i si no fos un accident? I si tot fos una conxorxa que implica diversos països i les més altes esferes? Som l'any 1980 i la mort del cèlebre semiòleg commociona la comunitat francesa. "Dir és actuar i dir és fer", mentre el comissari Bayard inicia una investigació on comptarà amb la inestimable ajuda d'un jove professor.

A partir d'anècdotes protagonitzades per intel·lectuals –"em vaig documentar molt i al majoria són certes"–, el llibre pretén "aprendre i divertir-se". "Jo també m'he divertit molt reescrivint la història a través d'una trama policíaca", afirma Binet, amb la fegit d'un paisatge intel·lectual que volia recrear. "Per a mi, la mort de Barthes simbolitza la

fi d'un món. S'acaba l'època dels grans intel·lectuals francesos", rebla. "Kundera diu que la cultura és una cursa de relleus, però això no vol dir que ningú no estigui pensant, ara mateix, a França. Tenim grans pensadors, com Frédéric Lordon o Bernard Henri-Lévy"

Pensadors que potser seguiran reflexionant sobre el poder que pot arribar a tenir la llengua. "La lluita per l'hegemonia i pel control del llenguatge és ara més forta que mai. Internet ha portat xivarri, però com a mínim les línies s'estan movent", subratlla Binet. "Sóc conscient que presento un escenari barrocs. Però aquesta és la condició necessària per fer literatura: la barreja de gènere: les parts d'espionatge van ser escrites mentre rellegia John LeCarré. I la mort d'Ahmed, el gigoló, és una recreació de la mort d'Hamlet", confessa, tot rient. "Hi ha un diàleg, parlant de Miterrand, on es diu '*és la nostra única esperança*' i algú contesta '*no, en queda una altra*'. És una cita de *L'imperi contraataca!*'".

És la part més lúdica d'un eclecticisme que provoca agitació en lectors de tota mena, passant per referències i homenatges a Umberto Eco, Sherlock Holmes, Bret Easton Ellis i *Els Miserables*, entre d'altres. Noms que bateguen en una lectura on estirem el fil d'una investigació mentre gaudim d'una finíssima paròdia on la intel·lectualitat és la matèria d'una comèdia de primera.